

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐỖ QUỐC ĐÔNG

**ĐÁNH GIÁ KHẢ NĂNG THÍCH HỢP CỦA
CÁC LOẠI HÌNH SỬ DỤNG ĐẤT SẢN XUẤT
NÔNG NGHIỆP TẠI XÃ HỢP TIẾN,
HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Thái Nguyên - Năm 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐỖ QUỐC ĐÔNG

**ĐÁNH GIÁ KHẢ NĂNG THÍCH HỢP CỦA CÁC
LOẠI HÌNH SỬ DỤNG ĐẤT SẢN XUẤT NÔNG
NGHIỆP TẠI XÃ HỢP TIẾN, HUYỆN ĐỒNG HỖ,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành : Quản lý đất đai

Mã số : 60 85 01 03

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Đàm Xuân Vận

Thái Nguyên - Năm 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện nghiên cứu đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 04 tháng 09 năm 2015

Tác giả

Đỗ Quốc Đông

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự giúp đỡ tận tình của nhiều cơ quan, nhiều tổ chức và cá nhân. Tôi xin trân trọng bày tỏ lời cảm ơn với tất cả tập thể và các cá nhân đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu. Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới thầy giáo PGS.TS. Đàm Xuân Vận, đã trực tiếp hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, các thầy cô giáo trong Khoa Tài Nguyên & Môi trường và Khoa Sau đại học trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã trang bị cho tôi những kiến thức quý báu và giúp tôi hoàn thiện luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của UBND xã Hợp Tiến, UBND huyện Đồng Hỷ, phòng thống kê, Hội nông dân tập thể đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình thu thập số liệu và kiểm nghiệm kết quả nghiên cứu.

Tôi xin trân thành cảm ơn gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã nhiệt tình giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu.

Thái Nguyên, ngày 04 tháng 09 năm 2015

Tác giả

Đỗ Quốc Đông

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu và yêu cầu của đề tài	2
2.1. Mục tiêu của đề tài	2
2.2. Yêu cầu của đề tài	3
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn.....	3
Chương 1: TỔNG QUAN CÁC VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU.....	4
1.1. Vai trò của công tác đánh giá đất	4
1.2. Cơ sở lí luận về đánh giá đất.....	5
1.3. Tình hình nghiên cứu đánh giá đất ở nước ngoài.....	6
1.3.1. Đánh giá đất đai theo phân loại định lượng (Soil Taxonomy) của Mỹ	6
1.3.2. Đánh giá đất đai ở Liên Xô (cũ).....	7
1.3.3. Đánh giá đất đai ở Anh	8
1.3.4. Đánh giá đất đai ở Canada	9
1.3.5. Đánh giá đất đai ở Ấn Độ.....	10
1.3.6. Nghiên cứu đánh giá đất của tổ chức FAO	11
1.3.7. Nhận xét chung về các phương pháp đánh giá đất đai ở nước ngoài.....	17
1.4. Nghiên cứu về đánh giá đất ở Việt Nam.....	17
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	25
2.1. Đối tượng và địa điểm nghiên cứu.....	25

2.2. Nội dung nghiên cứu	25
2.2.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế và xã hội của xã.....	25
2.2.2. Xây dựng bản đồ đơn vị đất đai	25
2.2.3. Đánh giá hiện trạng sử dụng đất nông nghiệp theo các đơn vị đất đai	26
2.2.4. Đánh giá hiệu quả của các loại hình sử dụng đất.....	26
2.2.5. Đề xuất những loại hình sử dụng đất có triển vọng	26
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	26
2.3.1. Phương pháp điều tra thu thập số liệu thứ cấp.....	26
2.3.2. Phương pháp điều tra số liệu sơ cấp.....	26
2.3.3. Phương pháp đánh giá hiệu quả sử dụng đất	27
2.3.4. Phương pháp xây dựng bản đồ đơn vị đất đai bằng công nghệ GIS.....	29
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	30
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế và xã hội	30
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	30
3.1.1.1. Vị trí địa lý	30
3.1.1.2. Đặc điểm khí hậu	30
3.1.1.3. Địa hình, địa mạo	31
3.1.1.4. Điều kiện thủy văn	31
3.1.1.5. Điều kiện thổ nhưỡng.....	31
3.1.2. Điều kiện kinh tế, xã hội	33
3.1.2.1. Dân số và lao động.....	33
3.1.2.2. Hiện trạng sử dụng đất của xã Hợp Tiến năm 2013.....	33
3.1.2.3. Tình hình phát triển các ngành sản xuất.....	37
3.1.2.4. Cơ sở hạ tầng.....	39
3.2. Xây dựng bản đồ đơn vị đất đai	41
3.2.1. Xác định các yếu tố và chỉ tiêu phân cấp bản đồ đơn vị đất đai	43
3.2.2. Xây dựng các bản đồ đơn tính	45
3.2.2.1. Cơ sở dữ liệu không gian	45
3.2.2.2. Cơ sở dữ liệu thuộc tính.....	46

3.2.3. Mô tả các đơn vị bản đồ đất đai (LMU).....	55
3.3. Đánh giá hiện trạng sử dụng đất nông nghiệp xã Hợp Tiến	61
3.3.1. Các loại hình sử dụng đất của xã Hợp Tiến	61
3.3.2. Các hệ thống sử dụng đất của xã Hợp Tiến	64
3.3.3. Xác định các yêu cầu sử dụng đất.....	65
3.4. Đánh giá hiệu quả của các loại hình sử dụng đất.....	67
3.4.1. Đánh giá hiệu quả kinh tế của các kiểu dụng đất.....	67
3.4.2. Phân tích hiệu quả môi trường của các loại hình sử dụng đất	72
3.4.3. Phân tích hiệu quả xã hội của các loại hình sử dụng đất	74
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	78
1. Kết luận	76
2. Đề nghị.....	79

TÀI LIỆU THAM KHẢO

I. Tiếng Việt

II. Tiếng Anh

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CN	: Công nghiệp
CNNN	: Công nghiệp nặng
ĐVT	: Đơn vị tính
ĐB	: Đông Bắc
ĐN	: Đông Nam
FAO	: Food and Agriculture Organization - Tổ chức Nông lương Liên hiệp Quốc
GIS	: Geographic Information System - Hệ thống thông tin địa lý
GO	: Tổng giá trị sản xuất
HTX	: Hợp tác xã
KT - XH	: Kinh Tế - Xã Hội
LĐ	: Lao động
LH	: Loại hình
LUT	: Land Use Type - Loại hình sử dụng đất
LMU	: Land Mapping Unit - Đơn vị bản đồ đất đai
LUS	: Land Use System - Hệ thống sử dụng đất
NN	: Nông nghiệp
TB	: Trung bình
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TTCC	: Tiểu thủ công nghiệp
UBND	: Ủy ban nhân dân
XDCB	: Xây dựng cơ bản
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 3.1. Các loại đất sản xuất nông nghiệp của xã Hợp Tiến	31
Bảng 3.2. Hiện trạng sử dụng đất nông nghiệp xã Hợp Tiến năm 2013	34
Bảng 3.3. Hiện trạng sử dụng đất sản xuất nông nghiệp xã Hợp Tiến năm 2013.....	35
Bảng 3.4. Các chỉ tiêu phân cấp của bản đồ đơn vị đất đai	45
Bảng 3.5. Cấu trúc của bản đồ đất	46
Bảng 3.6. Thuộc tính của bản đồ đất.....	46
Bảng 3.7. Tổng hợp kết quả thuộc tính của bản đồ đất.....	47
Bảng 3.8. Cấu trúc của bản đồ độ dốc	47
Bảng 3.9. Thuộc tính của bản đồ độ dốc.....	47
Bảng 3.10. Tổng hợp kết quả thuộc tính của bản đồ độ dốc.....	48
Bảng 3.11. Cấu trúc của bản đồ thành phần cơ giới	49
Bảng 3.12. Thuộc tính của bản đồ thành phần cơ giới.....	49
Bảng 3.13. Tổng hợp kết quả thuộc tính của bản đồ thành phần cơ giới.....	50
Bảng 3.14. Cấu trúc của bản đồ độ dày tầng đất.....	50
Bảng 3.15. Thuộc tính của bản đồ độ dày tầng đất.....	51
Bảng 3.16. Tổng hợp kết quả thuộc tính của bản đồ độ dày tầng đất.....	51
Bảng 3.17. Cấu trúc của bản đồ độ phì	51
Bảng 3.18. Thuộc tính của bản đồ độ phì	52
Bảng 3.19. Tổng hợp kết quả thuộc tính của bản đồ độ phì	53
Bảng 3.20. Cấu trúc của bản đồ chế độ tưới	53
Bảng 3.21. Thuộc tính của bản đồ chế độ tưới	54
Bảng 3.22. Tổng hợp kết quả thuộc tính của bản đồ chế độ tưới	55
Bảng 3.23. Số lượng và đặc tính các đơn vị đất đai xã Hợp Tiến.....	56
Bảng 3.24. Các loại hình sử dụng đất xã Hợp Tiến	61
Bảng 3.25. Hệ thống sử dụng đất ở xã Hợp Tiến.....	64
Bảng 3.26. Hiệu quả kinh tế các loại cây trồng chính tính bình quân cho 1 ha.....	68
Bảng 3.27. Phân cấp mức độ đánh giá hiệu quả kinh tế sử dụng đất.....	69
Bảng 3.28. Hiệu quả kinh tế của các kiểu sử dụng đất tính bình quân cho 1 ha	71

DANH MỤC CÁC HÌNH

	Trang
Hình 1.1. Sơ đồ các bước chính trong đánh giá đất và quy hoạch sử dụng đất	13
Hình 1.2. Sơ đồ cấu trúc của phân hạng thích hợp đất đai theo FAO.....	15
Hình 3.1: Bản đồ đất xã Hợp Tiến - huyện Đông Hỷ - tỉnh Thái Nguyên.....	32
Hình 3.2. Bản đồ hiện trạng đất trồng cây hàng năm xã Hợp Tiến – huyện Đông Hỷ - tỉnh Thái Nguyên	36
Hình 3.3. Quy trình GIS trong xây dựng bản đồ đơn vị đất đai	42
Hình 3.4. Bản đồ đơn vị đất đai xã Hợp Tiến – huyện Đông Hỷ - tỉnh Thái Nguyên	60
Hình 3.5. Cảnh quan LUT 2 màu - lúa.....	62
Hình 3.6. Cảnh quan LUT chuyên rau, màu và cây CNNN	62
Hình 3.7. Cảnh quan LUT 2 lúa	63
Hình 3.8. Cảnh quan LUT 2 lúa - màu.....	63